

ÕIGUSUUDISED TARK

Autor:
Tanel Kün
advokaadibüroo TARK
partner, vandeadvokaat

Koostaja advokaadibüroo TARK. Projekti juhib vandeadvokaat Aare Tark

Väljaandja
Äripäeva teabekirjastus
Pärnu mnt 105
19094 Tallinn
info: 667 0099
e-post: kasiraamat@aripaev.ee
www.kasiraamat.ee

Õigusabi
Advokaadibüroo TARK
Roosikrantsi 2
10119 Tallinn
tel: 611 0900
e-post: info@tark.legal
www.tark.legal

17. DETSEMBRIL JÕUSTUSID EESTISSE LÄHETATUD TÖÖTAJATE TÖÖTINGIMUSTE SEADUSE MUUDATUSED

Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse (ELTTS) eesmärk on tagada teenuste osutamiseks Euroopa Liidu liikmesriigist, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist ja Šveitsi Konföderatsioonist (edaspidi välisriik) Eestisse lähetatud töötajate õiguste kaitse ning teenuse osutamisega tegelevate tööandjate aus konkurents. Seaduse muudatustega võeti üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/67/EL, mis käsitleb teenuse osutamisega seoses Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste parandamist.

Seadusemuudatuse üks eesmärk on viia ellu tõhusam riiklik järelevalve lähetatud töötajate töötingimuste täitmise üle. Selleks näeb jõustunud seadus ette, et lähetatud töötaja tööandjalt teenuse tellija ja isik, kelle juures lähetatud töötaja Eestis töötab, on kohustatud esitama tööinspektsiooni nõudmisel tööinspektsioonile lähetatud töötaja tööandja nime, isiku- või registrikoodi, elu- või asukoha ja sidevahendite andmed ning lähetatud töötaja tööandjat esindava kontaktisiku nime ja sidevahendite andmed. Tööinspektsioonil on kogu esitatavat teavet vaja järelevalve tegemiseks. Dokumendid tuleb tööinspektsioonile esitada viivitamata pärast tööinspektsiooni nõude esitamist.

Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seadusesse lisati § 5², milles sätestatakse lähetatud töötaja tööandjalt teenuse tellinud isiku vastutus ehitussektoris. Viidatud paragrahv sätestab töötaja õiguse pöörduda nõudega lähetatud töötaja tööandjalt teenuse tellinud isiku poole, kui tööandja ei maksa lähetatud töötajale töötasu. Töötaja võib nõude esitada siis, kui tööandjalt ei ole võimalik vaatamata vastava kohtuotsuse täitmisele pööramist töötasu sisse nõuda. See tähendab, et töötajal

tuleb esimesena pöörduda vastava nõudega oma tööandja poole. Kui tööandja vaatamata kohtuotsuse täitmisele pööramist ei täida oma kohustust, saab töötaja pöörduda sama nõudega lähetatud töötaja tööandjalt teenuse tellinud isiku vastu.

Lähetatud töötaja tööandjalt teenuse tellinud isiku vastutus kohustuse täitmisel on piiratud. Ehitussektoris on tavapärane, et allhankeahel võib koosneda paljudest ettevõtetest, seega tõmbab eelnõu vastutuse piiri, mis ei ulatu töötaja tööandja ja tellija suhtest kaugemale. See tähendab, et maksmata töötasu eest ei saa vastutada isikud, kes jäävad väljapoole lähetatud töötaja – tööandja (alltöövõtja või teenuseosutaja) – teenuse tellija ringi. Tellija ei vastuta töötaja ees töötasu mittemaksmise eest, kui ta on igapäevases majandustegevuses suhtes tööandjaga järginud korraliku ettevõtja hoolsust (korraliku ettevõtja hoolsuse sisustamisel tuleb lähtuda äriseadustikust).

1. JAANUARIL JÕUSTUSID SOTSIAALMAKSUSEADUSE MUUDATUSED

Sotsiaalmaksuseaduse (SMS) muudatustega antakse tööandjale võimalus haiguslehe alusel sotsiaalmaksuvabalt hüvitada vigastuse või haigestumise teine ja kolmas kalendripäev töötajale kuni 100% töötaja keskmisest palgast. SMS-i muudatusega loodetakse vähendada töötajate haigena tööl käimist ja kiirendada sellega töötaja töövõime taastumist.

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12² lõike 1 kohaselt on tööandjal kohustus maksta töötajale haigushüvitist haigestumise või vigastuse neljanda kuni kaheksanda kalendripäeva eest 70% töötaja keskmisest töötasust, mis on arvutatud töölepingu seaduse § 29 lõikes 8 sätestatud korra järgi. 1. jaanuaril jõustunud SMSi muudatusest tulenevalt on tööandjal SMSi § 3 punkti 3 järgi võimalus haiguslehe alusel sotsiaalmaksuvabalt hüvitada vigastuse või haigestumise teine ja kolmas kalendri-

päev kuni 100% töötaja keskmisest palgast. Selguse huvides olgu öeldud, et tööandjal ei teki kohustust vigastuse või haigestumise teise ja kolmanda kalendripäeva eest hüvitist maksta, vaid SMS annab võimaluse selle maksmise korral teha seda sotsiaalmaksuvabalt. Samuti ei ole tööandjal teise ja kolmanda kalendripäeva eest hüvitise maksmisel kohustust maksta seda vähemalt 70% töötaja keskmisest töötasust, vaid summa on tööandja enda otsustada.

JUHATUSE LIIKME HOOLSUSKOHUSTUSE RIKKUMINE JA ÄRIÜHINGULE TEKITATUD KAHJU

Pankrotihaldur esitas äriühingu pankrotimenetluses kahjuhüvitamise nõude äriühingu juhatuse liikme ja nõukogu liikmete vastu, sest pankrotimenetluses tehtud erikontrolli käigus tuvastati juhtorgani liikmete hoolsuskohustuse rikkumine.

Juhatuse liikme hoolsuskohustus tähendab, et juhatuse liige peab tegutsema heas usus ja äriühingu huvides ning ta peab olema lojaalne ja otsuste vastuvõtmiseks piisavalt informeeritud ega tohi ühingule võtta põhjendamatuid riske. Lojaalsuskohustus tähendab muu hulgas kohustust vältida huvide konflikti ja seda, et isiklike huve ei tohi eelistada äriühingu omadele. Juhatuse liikmed, kes oma kohustuste rikkumisega tekitavad

äriühingule kahju, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

Juhatuse liikme vastu esitatud kahjuhüvitamise nõude korral peab äriühing olema võimeline tõendama, et juhatuse liige on rikkunud kohustust ja rikutud kohustuse tulemusena on äriühingule ka kahju tekkinud. Juhatuse liikmel on omakorda võimalus tõendada, et ta on tegutsenud kõne all olevas olukorras korraliku ettevõtja hoolsusega.

Käesolevas riigikohtu tsiviilasjas (3-2-1-113-16) oli juhatuse liige ühel perioodil äriühingu pangakontolt võtnud välja sularaha ligikaudu 95 000 eurot. Juhatuse liige ei tagastanud väljavõetud summat äriühingule ega kasutanud ka äriühingu huvides. Riigikohus selgitas, et olukorras, kus juhatuse liige on äriühingu pangakontolt välja võtnud sularaha, ei saa mõistlikult võttes nõuda, et hageja (pankrotihaldur) esitaks tõendeid selle kohta, kuidas juhatuse liige sularaha kasutas. Raha kasutamist äriühingu huvides peab tõendama juhatuse liige. Kui ei ole tõendatud, et väljavõetud sularaha on kasutatud äriühingu huvides, on juhatuse liige rikkunud äriühingu vara hoidmise kohustust.

Lisaks eelnevale olukorrale tuvastati pankrotimenetluse erikontrolli käigus, et juhatuse liige oli teinud äriühingu transporditeenuse osutamiseks kulutusi ca 83 000 euro ulatuses, aga klientidele esitati arveid ainult ca 8 400 euro eest. Juhatuse liige ei selgitanud, miks esitati klientidele tegelikest kulutustest palju väiksemaid arveid. Riigikohus asus seisukohale, et kui äriühing on osutanud teenust, aga juhatuse liige on jätnud osutatud teenuse eest arved esitamata, peab juhatuse liige olema võimeline tõendama, kuidas säärane tegevus mahub korraliku ettevõtja hoolsuse piiridesse.

Lahendiga saab tutvuda aadressil
<http://www.nc.ee/?id=11&tekst=RK/3-2-1-113-16>.

www.kasiraamat.ee

**Äripäeva
käsiraamat**